

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Nepriklausomai biudžeto kontrolės institucijai 2020-03-20 Nr. (5.52E-04)-6K-2001650
(Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei)

DĖL IŠSKIRTINIŲ APLINKYBIŲ INICIJAVIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremalios situacijos paskelbimo“ paskelbė valstybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje šalyje dėl naujojo koronaviruso (toliau – COVID-19) plitimo grėsmės. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ paskelbtas karantinas nuo 2020 m. kovo 16 d. iki kovo 30 d.

Pastebimas neigiamas COVID-19 padarinių poveikis socialinei aplinkai ir ekonomikai Lietuvoje ir visoje Europos Sąjungoje, vertinama šio poveikio stiprėjimo rizika. Remiantis Europos Komisijos duomenimis¹, Europos Sąjungos ekonomika 2020 metais susitrauks 1,1 proc. bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP). Pagal atnaujintą Ekonominės raidos scenarijų, darant prielaidą, kad COVID-19 bus suvaldytas 2020 metų pirmąjį pusmetį Lietuvos ekonomika 2020 metais susitrauks 1,3 proc. BVP.

Siekdama užtikrinti reikiamus išteklius efektyviai sveikatos ir visuomenės apsaugos sistemų veiklai, padėti išsaugoti darbo vietas ir palaikyti gyventojų pajamų lygį, padėti verslui išsaugoti likvidumą, skatinti ekonomiką, užtikrinti valstybės išdo likvidumą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė sudarė Ekonomikos skatinimo ir COVID-19 plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių planą (2020 m. kovo 16 d. pasitarimo protokolas Nr. 14), ir šiam priemonių planui įgyvendinti numatė 2,5 mlrd. eurų.

Lietuvos ekonomikos gyvybingumui palaikyti, sveikatos apsaugai ir visuomenės saugumui užtikrinti taikomų priemonių kaštai turės didelį poveikį valdžios sektoriaus finansams, todėl nebus galimybės 2020 metais įvykdyti 0,2 proc. BVP valdžios sektoriaus pertekliaus užduoties, kuri nustatyta Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme.

Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme apibrėžiamos išskirtinės aplinkybės – nepaprastas įvykis, kurio valstybės valdžios institucijos negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba didelio ekonomikos nuosmukio, kaip nustatyta 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto

¹ Koordinuotas ekonominis atsakas į COVID-19: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-coordinated-economic-response-covid19-march-2020_en.pdf

būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (toliau – Reglamentas).

Reglamente numatoma, kad valstybėms narėms gali būti leidžiama nukrypti nuo fiskalinių tikslų, nustatytų pagal Europos Sąjungos stabilumo ir augimo pakto fiskalinės drausmės taisyklės „<...> dėl neįprasto įvykio, kurio atitinkama valstybė narė negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba esant dideliame euro zonos ar Sąjungos kaip visumos ekonominiame nuosmukiui, jei tai nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.“

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 7 straipsnio 2 dalimi bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 230 „Dėl įgaliojimų Lietuvos Respublikos finansų ministerijai suteikimo“, Finansų ministerija teikia šį pranešimą, kuriuo inicijuoja išskirtinių aplinkybių nustatymą.

PRIDEDAMA: Ekonominės raidos scenarijus, 2 lapai.

Finansų ministras

Vilius Šapoka